

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Олена ГРИБАНОВА

« 18 » вересня 2024

ОСНОВИ ГЕНДЕРНОЇ ПЕДАГОГІКИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки фахових молодших бакалаврів
галузі знань: 23 соціальна робота
спеціальності: 231 соціальна робота
освітньо-професійної програми: соціальна педагогіка

Укладач Тетяна ГОЛОВАНОВА

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії соціальної
роботи, педагогіки та адвокації
Протокол № 1 від « 28 » серпня 2024

Голова ЦК Григор Олена МАЛОВІЧКО
(підпис) (ім'я, прізвище)

Ухвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від « 18 » вересня 2024
Заступник директора з НМР

Ходаковська Альона ХОДАКОВСЬКА
(підпис)

2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 23 «Соціальна робота»	Вибіркова
Розділів – 4	Спеціальність 231 «Соціальна робота»	Рік підготовки: 3
Загальна кількість годин - 90		6 -й сем
Тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття освіти: 3 год	Освітньо-професійна програма «Соціальна педагогіка»	Лекції 14 год.
		Практичні 16 год.
	Самостійна робота 60 год.	
	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Вид контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи гендерної педагогіки» є формування у здобувачів освітньо-професійної програми «Соціальна педагогіка» теоретичних знань з питань гендеру, гендерної рівності та дискримінації в освіті, розвитку вмінь застосовувати гендерно чутливі підходи в педагогічній діяльності, а також формування позитивного ставлення до принципів гендерної рівності. Це дозволяє студентам не лише отримати необхідні теоретичні знання, але й набути практичних навичок для ефективного впровадження цих знань в процес навчання та вдосконалення соціально-педагогічної діяльності в майбутньому.

У разі успішного завершення курсу здобувач освіти набуває програмні компетентності :

ІК. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів соціальної роботи, соціальної педагогіки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність працювати самостійно і в команді, налагоджувати комунікаційні зв'язки та міжособистісні взаємодії під час вирішення поставлених завдань.

СК 4. Здатність до розуміння соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості.

СК 14 Застосовувати методи та прийоми комунікації, виходячи з професійних, вікових особливостей соціальних груп.

Програмні результати навчання, які досягаються за допомогою вивчення дисципліни:

РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.

РН 2. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 3. Розв'язувати типові задачі в професійній діяльності.

РН 5. Застосовувати етичні принципи і стандарти соціальної роботи у професійній діяльності

РН 11. Аргументувати шляхи подолання проблем та обирати методи їх розв'язання.

PH 12. Знаходити рішення для покращення соціального добробуту та соціальної безпеки громадян.

PH 16. Організовувати профілактичні і просвітницькі заходи.

PH 19. Володіти навичками якісного академічного письма та дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Міждисциплінарні зв'язки визначаються, перш за все, тими зв'язками, які визначилися у структурно-логічній схемі ОПП. Це зв'язки з дисциплінами: Історія України; Права і свободи людини і громадянина в Україні; Теорія соціальної роботи; Соціальна психологія; Соціальна педагогіка; Проєктні технології в соціальній та соціально-педагогічній роботі. Дисципліна є підґрунтям для виробничої практики.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Соціально – педагогічні та правові перспективи гендерної педагогіки

Тема 1. Гендерна педагогіка в перспективі гендерної політики суспільства

Гендерні аспекти системи прав людини. Права жінок у контексті прав людини. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. Гендерна асиметрія у розвитку суспільства: проблема статевої нерівності (дискримінації). Всесвітні конференції по становищу жінок 1975-1995 роки: історична ретроспектива (Мехіко, Копенгаген, Найробі, Пекін). Правові засади гендерної рівності, протидії дискримінації, запобігання насильству в Україні. Партнерство «Біарріц». Національний план дій 1325 «Жінки. Мир. Безпека». Стратегія гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року.

Тема 2. Предмет і завдання гендерної педагогіки

Предмет гендерної педагогіки, її категорії. Гендерна педагогіка в системі соціально-гуманітарного знання. Джерела розвитку гендерної педагогіки:

критична педагогіка, феміністична педагогіка, гуманістична педагогіка. Проникнення феміністичної теорії в академічне середовище – виникнення «Women's studies». Гендерні дослідження як окремий науковий напрям (Gender studies, Men's studies). Гендерні стереотипи. Гендерна чутливість соціального педагога.

Розділ 2. Соціологічна та психологічна перспективи гендерної педагогіки

Тема 3. Базові концепції понять «гендер», «гендерні ролі».

Стать (sexus) та гендер (gender) – біологічні та соціальні відмінності. Фізичні особливості чоловіків та жінок (хромосомні, гормональні, репродуктивні, антропометричні). Проблема існування психологічних відмінностей між чоловіками та жінками. Маскулінність, фемінність, гіпергендерність, андрогінність. Сексизм щодо чоловічих і жіночих ролей. Асертивність як характеристика гендерної ролі.

Тема 4. Гендерний розвиток: процес соціалізації.

Сутність поняття «соціалізація». Теорія гендерної схеми. Маскулінність - фемінність як орієнтири гендерної соціалізації. Гендерна ідентичність – результат гендерної соціалізації. Родина як найважливіший інститут первинної гендерної соціалізації. Особливості впливу батька та матері на соціалізацію дітей різної статі. Вплив сестер, братів та однолітків на гендерну соціалізацію дитини. Вплив іграшок та одягу на гендерну соціалізацію. Вплив засобів масової інформації на гендерну соціалізацію особистості.

Розділ 3. Освіта та зміна гендерних ролей

Тема 5. Гендерний підхід в освіті.

Історичні аспекти гендерної педагогіки. Гендерні дороговкази гуманістичної педагогіки. Поняття «статеворольовий підхід в освіті», «гендерний підхід в освіті». Відмінності між гендерним і статево-рольовим підходами у наукових

поглядах сучасних українських педагогів. Толерантність як принцип гендерної педагогіки.

Тема 6. «Прихований навчальний план» в освіті та шляхи його подолання

«Прихований навчальний план» та його виміри: організація діяльності освітнього закладу, гендерні відносини на роботі, гендерна стратифікація вчительської професії. Гендерні стереотипи у навчальних програмах, підручниках та дитячих книгах. Профорієнтація та вибір професії для юнаків та юнок. Успішні дівчата та феномен «угасання талановитості». Профілактика булінгу в освіті. Перспективи створення єдиного навчального плану для хлопців та дівчат з предмету «Захист України» у школі.

Розділ 4. Гендерний розвиток соціального педагога

Тема 7. Інтерактивні технології гендерної освіти та гендерного виховання

Інтерактивний урок як модель навчання гендерної освіти. Техніки проведення інтерактивного уроку. Принципи успішної соціальної взаємодії на уроці Структурні вправи як обов'язкова складова інтерактивного уроку. Рухливі ігри та розминки. Переваги роботи в колі. Організація та проведення виховних заходів з гендерної тематики (конференції, форуми, бесіди, рольові ігри, тренінгі). в роботі соціального педагога. Вживання фемінітивів.

Тема 8. Протидія домашньому насильству як напрям роботи соціального педагога.

Розпізнавання гендерно зумовленого й домашнього насильства. Домашнє насильство. Психологічне насильство. Фізичне насильство. Сексуальне насильство. Економічне насильство. Підтримка кооперації й ненасильницького спілкування. Акція «16 Днів проти насильства».

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усь ого	у тому числі		
л		п	сам.роб. інд.завд.	
1	2	3	4	5
Розділ 1. Соціально-педагогічні та правові перспективи гендерної педагогіки				
Тема 1. Гендерна педагогіка в перспективі гендерної політики суспільства	10	2	2	6
Тема 2. Предмет і завдання гендерної педагогіки.	10	2	2	6
Разом за змістовим модулем 1	20	4	4	12
Розділ 2. Соціологічна та психологічна перспективи гендерної педагогіки				
Тема 3. Базові концепції понять «гендер», «гендерні ролі».	10	2	2	6
Тема 4. Гендерний розвиток: процес соціалізації.	12	2	2	8
Разом за змістовим модулем 2	22	4	4	14
Розділ 3. Освіта та зміна гендерних ролей				
Тема 5. Гендерний підхід в освіті.	12	2	2	8
Тема 6. «Прихований навчальний план» і його наслідки для освітнього процесу.	12	2	2	8
Разом за змістовим модулем 3	24	4	4	16
Розділ 4. Гендерний розвиток соціального педагога				

Тема 7. Інтерактивні технології гендерної освіти та гендерного виховання.	10	2	2	6
Тема 8. Протидія домашньому насильству як напрям роботи соціального педагога.	14	-	2	12
Разом за змістовим модулем 4	24	2	4	18
Усього годин	90	14	16	60

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Гендерна педагогіка в перспективі гендерної політики суспільства.	2
2	Предмет і завдання гендерної педагогіки.	2
3	Базові концепції понять: «гендер», «гендерні ролі».	2
4	Гендерний розвиток: процес соціалізації.	2
5	Гендерний підхід в освіті: відмінності між статеворольовим і гендерним підходами.	2
6	«Прихований навчальний план» і його наслідки для освітнього процесу.	2
7	Інтерактивні технології в роботі соціального педагога з просвітницько-профілактичної роботи.	2
Разом		14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Гендерна педагогіка в перспективі гендерної політики суспільства.	2
2	Предмет гендерної педагогіки	2
3	Базові концепції понять: «гендер», «гендерні ролі».	2
4	Гендерний розвиток: процес соціалізації	2
5	Гендерний підхід в освіті: відмінності між статево-рольовим і гендерним підходами.	2
6	«Прихований навчальний план» і його наслідки для освітнього процесу.	2
7	Інтерактивні вправи і техніки гендерного заходу .	2
8	Протидія домашньому насильству як напрям роботи соціального педагога.	2
Разом		16

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Гендерна педагогіка в перспективі гендерної політики суспільства.	6
2	Предмет гендерної педагогіки	6
3	Базові концепції понять: «гендер», «гендерні ролі».	6
4	Гендерний розвиток: процес соціалізації	6
5	Гендерний підхід в освіті: відмінності між статево-рольовим і гендерним підходами	8
6	«Прихований навчальний план» і його наслідки для освітнього процесу	8
7	Інтерактивні технології гендерної освіти та гендерного виховання.	8

8	Протидія домашньому насильству як напрям роботи соціального педагога.	12
Разом		60

Індивідуальне завдання

Формою індивідуального завдання є есе. **Вимоги до есе.** 1. Обсяг — 2 сторінки тексту. **Структура есе.** Есе складається з таких частин — вступ, основна частина, висновок. Вступ — обґрунтування вибору теми есе. Основна частина — теоретичні основи обраної проблеми й виклад основного питання. Ця частина припускає розвиток аргументації й аналізу, а також обґрунтування їх, виходячи з наявних даних, інших аргументів і позицій. Висновок — узагальнення й аргументовані висновки до теми тощо. Підсумовує есе або ще раз вносить пояснення, підкріплює зміст і значення викладеного в основній частині.

Максимальна кількість балів за 1 есе – 5, які нараховуються за виконання таких частин роботи:

- правильне визначення основної проблеми – 1 б.;
- правильне визначення мети та завдань – 1 б.;
- логічність, послідовність викладення матеріалу – 0,5 б.;
- правильне визначення цільової групи та її потреб – 1 б.;
- доцільність запропонованих заходів – 1 б.;
- дотримання вимог есе – 0,5 б.

Форма звітності: матеріал має бути викладений науковим стилем від третьої особи, представлений в електронному варіанті і завантажений в систему Moodle.

8. Види контролю і система накопичення балів

Поточний контроль знань				Самостійна робота інд. завд.	Залік	Сума
Атестація № 1 (30 балів)		Атестація № 2 (30 балів)				
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Розділ 4			

12	18	12	18	20	20	100
№ Розділу/ Тема практичного заняття	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів	Програмні результати навчання	
1	2	3	4	5	6	
Розділ 1. Тема. «Гендерна педагогіка в перспективі гендерної політики суспільства»	Практичне завдання Підготовка презентації та есе. Вимоги до презентації: послідовність матеріалу та її візуальний ряд (від 5 до 7 слайдів). Есе (відповідає темі презентації) – до 1 сторінки. Обов'язкове завантаження на сторінку курсу в MOODLE.	Підготувати презентацію та есе (1 презентацію за вибором студентів відповідно до плану практичних занять Розділу 1: практичне 1: 1. Конституційно-правові засади забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків в Україні. 2. Жіночий рух України як передумова формування рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у суспільстві. 3. Гендерна педагогіка як інструмент реалізації ідей Пекінської декларації на рівні освіти 4. Стратегія впровадження гендерної рівності в освіті	Творчий рівень. Презентація та есе включають новітні дослідження, актуальні дані. Студент демонструє критичне мислення, аналізує існуючі проблеми та пропонує власні рішення чи підходи. Есе грамотно написано, цікаве, лаконічне і без помилок, має власний стиль. Студент не лише демонструє глибоке розуміння сутності проблеми, але й пропонує нові, цікаві ідеї для обговорення, показує творчий підхід до викладу та презентації.	5 балів	РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань. РН 2. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності. РН 3. Розв'язувати типові задачі в професійній діяльності РН 11. Аргументувати шляхи подолання проблем та обирати методи їх розв'язання. РН 12. Знаходити рішення для покращення соціального добробуту та соціальної безпеки громадян.	
			Продуктивний рівень: Презентація та есе розкривають обрану тему за допомогою додаткових джерел, Есе написано грамотно, лаконічно та зрозуміло, з стилістичні або орфографічними помилками (1-2) у стилістиці або орфографії. Студент активно бере участь у презентації результатів і пропонує питання для обговорення в групі, але ці питання не завжди є інноваційними або глибокими.	3 бали		
			Репродуктивний рівень: Зміст презентації та есе: Вибрано одну з тем відповідно до плану практичних занять. Презентація та есе містять основні факти та поняття з теми. Використовуються лише базові джерела (без нових або специфічних). Можливі незначні помилки в оформленні. Текст презентації та есе не завжди зручний для сприйняття.	1-2 бали		
Розділ 1. Тема. «Предмет гендерної педагогіки, її категорії»	Практичне завдання. Групова робота з елементами аналізу та дискусії	Групова робота: Аналіз наукових напрямів у гендерних дослідженнях Завдання для студентів: Поділ на 4 групи, кожна група отримує одне з наступних напрямів: 1) Gender studies: Сучасні дослідження	Оцінюється , наскільки глибоко і точно група розкрила тему свого напрямку гендерних досліджень, акцентуючи увагу на його основних ідеях і внеску в розвиток гендерної теорії	1 бал	РН 2. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності. РН 3. Розв'язувати типові задачі	
1. Тема аналізу розкрита поверхнево або з помилками, не наведені основні ідеї напрямку, мало зв'язку з						

		<p>про гендер і їх соціальний контекст.</p> <p>2)Гендерні дослідження в педагогіці.</p> <p>3)Men's studies: Як аналізуються чоловічі ролі, маскуліність та їх вплив на суспільство.</p> <p>4)Феміністичні дослідження: Історія та сучасний стан феміністичних теорій. Кожна група повинна підготувати короткий (5 хв) виступ на тему свого напрямку, окреслити його основні ідеї та вклад у розвиток гендерних досліджень. Після презентацій — загальна дискусія, обговорення основних ідей кожного напрямку.</p>	<p>основними концепціями.</p>		<p>в професійній діяльності.</p> <p>РН 1.</p> <p>Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.</p> <p>РН 2.</p> <p>Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.</p> <p>РН 3.</p> <p>Розв'язувати типові задачі в професійній діяльності</p> <p>РН 11.</p> <p>Аргументувати шляхи подолання проблем та обирати методи їх розв'язання.</p> <p>РН 12.</p> <p>Знаходити рішення для покращення соціального добробуту та соціальної безпеки громадян.</p>
			<p>2.Тема розкрита в основному правильно, але не всі ключові ідеї або аспекти напрямку висвітлені, деякі аспекти недооцінені або неповно представлені.</p>	2бали	
			<p>3.Тема розкрита повно, вказано основні ідеї напрямку, детально висвітлено вклад цього напрямку в розвиток гендерних досліджень</p>	3бали	
			<p>4. Тема розкрита всебічно та глибоко, надано аналіз основних теоретичних концепцій і внеску напрямку в науку, добре пов'язано з іншими науковими течіями</p>	4бали	
Розділ 1.	Теоретичне завдання	<p>Перевірка засвоєння знань.</p> <p>Тест у СЕЗН Moodle: гендерна збалансованість, гендерні дослідження, гендерна дискримінація, гендерні стереотипи, гендерна педагогіка, гендерна рівність, гендерна чутливість</p>	<p>Відповідь на тестові питання в системі Moodle (6 питань по 0,5 бали). Кількість балів підраховується згідно з відсотковим коефіцієнтом із розрахунку 100% правильних відповідей – 3 бали</p>	3бали	<p>РН 2.</p> <p>Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.</p> <p>РН 3.</p> <p>Розв'язувати типові задачі в професійній діяльності.</p>
Розділ 2.	Практичне завдання за різними рівнями складності.	<p>Завдання для студентів:</p> <p>Поділ на 4 групи, кожна група отримує одне з наступних завдань:</p> <p>1. Як би ви описали типові соціальні ролі для чоловіків та жінок у вашій культурі? Як це впливає на гендерну</p>	<p>Оцінюється глибина та аргументованість аналізу:</p> <p>1)Виконане завдання демонструє глибоке розуміння концептів, чітко враховує культурні, соціальні та історичні аспекти, підтримані конкретними прикладами. Присутнє критичне осмислення гендерних ролей, стереотипів і традицій. Включено зв'язок з</p>	4бали	<p>РН 1.</p> <p>Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.</p> <p>РН 2.</p> <p>Володіти</p>

		<p>ідентичність?</p> <p>2. Як ви розумієте маскуліність і фемініність в контексті сучасного суспільства? Чи змінюються ці концепти?</p> <p>3. Як можна визначити андрогінність? Чи є в вашому оточенні люди, які виявляють ці риси? Як вони сприймаються в суспільстві?</p> <p>4. Які гендерні стереотипи найбільш поширені в вашому соціальному середовищі? Як вони впливають на взаємодію між людьми?</p> <p>Кожна група презентує свої результати, зокрема надає конкретні приклади, аргументи та ідеї. Група обговорює, порівнює точки зору, акцентуючи на різницях у гендерних ролях та стереотипах в різних культурах чи соціальних контекстах.</p>	<p>власним досвідом, що підкріплюється реальними прикладами з особистого оточення.</p>		<p>державною та іноземною мовами у професійній діяльності. РН 3. Розв'язувати типові задачі в професійній діяльності РН 11. Аргументувати шляхи подолання проблем та обирати методи їх розв'язання. РН 12. Знаходити рішення для покращення соціального добробуту та соціальної безпеки громадян.</p>
			<p>2) Виконане завдання демонструє достатньо глибоке розуміння, містить кілька роздумів і враховує соціальний контекст, але без значних деталей чи конкретних прикладів. Присутнє згадування стереотипів та особистого досвіду, але без детального критичного аналізу чи ілюстрацій з реального життя.</p>	3 бал	
			<p>3) Оцінка поверхнева, з загальними твердженнями без детального аналізу, без згадок про соціальний або культурний контекст, стереотипи згадуються, але без оцінки чи критики, оцінка без особистих спостережень або прикладів.</p>	2 бал	
			<p>4) Оцінка дуже поверхнева або не містить суттєвого аналізу, відсутність розуміння контексту, чи взагалі не враховується, відсутність осмислення стереотипів або їх недооцінка, відсутність зв'язку з особистим досвідом чи реальним оточенням.</p>	1 бал	

Розділ 2. Тема «Гендерний розвиток: процес соціалізації»	Практичне завдання Дискусія в малих групах студентів на 4 групи. Кожна група обговорює один із аспектів гендерної соціалізації (родина, батьки, однолітки, ЗМІ) і представляє висновки в загальній дискусії	<p>Завдання 1. Питання для обговорення:</p> <p>1) Як роль батьків (мами та тата) змінюється у гендерній соціалізації дитини?</p> <p>2) Як однолітки впливають на гендерні ролі у дитячому середовищі?</p> <p>3) Які іграшки сприяють формуванню стереотипів гендерних ролей?</p> <p>4) Які іграшки сприяють формуванню стереотипів гендерних ролей?</p> <p>5) Як засоби масової інформації та реклама впливають на гендерні уявлення?</p>	<p>1) Відповідь демонструє глибоке розуміння процесу гендерної соціалізації, чітко описує зміни в ролі батьків, однолітків, вплив іграшок і ЗМІ на формування гендерних уявлень, надано конкретні приклади.</p>	3 бал	РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.
			<p>2) Відповідь достатньо розгорнута, містить загальні ідеї та кілька прикладів, але не дає глибокого аналізу.</p>	2 бал	РН 2. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.
			<p>3) Відповідь поверхнева, з недостатнім розумінням теми, без конкретних прикладів або з неповним висвітленням питання.</p>	1 бал	

Розділ 2. Тема «Гендерний розвиток: процес соціалізації»	Практичне завдання : Кейс-стаді Розподіл студентів на 4 групи. Кожна група обговорює кейс.	Завдання 2: Кейс-стаді . Студенти отримують конкретний кейс: історію родини, де батьки мають різний підхід до виховання хлопця та дівчини (наприклад, батько ставить більший акцент на фізичне виховання сина, а мати більше фокусується на розвитку емоційної сфери дочки). <i>Задача студентів:</i> 1) Проаналізувати, як таке виховання може вплинути на гендерну ідентичність дітей. 2) Які проблеми можуть виникнути у майбутньому щодо гендерних ролей? 3) Які корективи могли б зробити соціальні педагоги в такій ситуації?	Аналіз впливу виховання на гендерну ідентичність дітей 1): Відповідь містить зрозумілий і достатньо глибокий аналіз того, як різний підхід батьків до виховання сина та дочки може впливати на формування їх гендерної ідентичності, з посиланням на соціальні, психологічні або культурні фактори; чітко окреслює потенційні проблеми, які можуть виникнути в майбутньому через таке виховання (наприклад, конфлікти у визначенні ролей, труднощі з адаптацією до змін у суспільстві), з конкретними прикладами та аргументацією. Пропозиції соціальних педагогів ґрунтуються на глибокому розумінні гендерної соціалізації, включають конкретні підходи для вирівнювання гендерних ролей у вихованні дітей, з обґрунтуванням, чому ці корективи є важливими для здорового розвитку дітей	2 бал и	РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань. РН 2. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності. РН 3. Розв'язувати типові задачі в професійній діяльності РН 11. Аргументувати шляхи подолання проблем та обирати методи їх розв'язання. РН 12.
			2) Відповідь поверхнева, містить загальні твердження, без конкретного аналізу або зв'язку з теоретичними аспектами гендерної ідентичності. Відповідь вказує на проблеми, але без конкретизації або аналізу можливих наслідків для розвитку дітей. Пропозиції загальні, без детального обґрунтування або конкретних стратегій, які соціальні педагоги могли б застосувати для корекції ситуації.	1 бал	Знаходити рішення для покращення соціального добробуту та соціальної безпеки громадян.
Розділ 2.	Теоретичне завдання – тест у СЕЗН Moodle	Перевірка засвоєння знань з Розділу 1 Тест 2 Перевірка засвоєння знань з Розділу 1 Тест 2 Стать, сексизм, гендерна роль, маскуліність, фемінність, андрогінність,	Відповідь на тестові питання в системі Moodle (6 питань по 0,5 бали). Кількість балів підраховується згідно з відсотковим коефіцієнтом із розрахунку 100% правильних відповідей – 3 бали	3 бал и	РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань. РН 2. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

Розділ 1. - 2.	Атестаційний проміжний контроль з Розділу 1-2	Перевірка засвоєння знань та вмій з Розділу 1-2 Тест у СЕЗН Moodle: Гендерна ідентичність, гендерна асиметрія, гендерний паритет, асертивність, теорія соціального навчання, теорія когнітивного розвитку, андроцентризм, бісексуальність, гендерна демократія, гендерна рівність, гендерні стереотипи, гіпергендерність.	Відповідь на тестові питання в системі Moodle (12 питань по 0,5 бали). Кількість балів підраховується згідно з відсотковим коефіцієнтом із розрахунку 100% правильних відповідей – 6 балів	6 балів	РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань. РН 2. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.
Усього за Розділ 1-2 контр. заходів	8			30	
Розділ 3. Практичне завдання 5. «Гендерний підхід в освіті: відмінності між статево-рольовим і гендерним підходами»	Практичне завдання Дискусія в малих групах. Розподіл студентів на 3 групи. Кожна група обговорює три питання.	Завдання: "Чим відрізняється статево-рольовий підхід від гендерного підходу?" 1) Поясніть, що таке статево-рольовий підхід і гендерний підхід. Які ключові відмінності між цими підходами? Наведіть приклади, як ці підходи проявляються в освіті. 2) Розгляньте, як статево-рольовий підхід відрізняється від гендерного в контексті сучасної освіти? 3) Яким чином гендерний підхід допомагає розширити уявлення про ролі чоловіків і жінок, зокрема в професіях, де традиційно домінують представники однієї статі? Які приклади змін можна побачити в сучасній освіті? -	1) Завдання виконано на низькому рівні. Відсутній або дуже обмежений опис ознак, не було реального обговорення чи презентації. 2). Завдання виконано на середньому рівні. Описано основні ознаки, але без глибокого аналізу впливу на навчальний процес. Презентація має певні слабкі сторони. 3) Завдання виконано на хорошому рівні. Є детальний опис ознак обох підходів та аналіз впливу на навчальний процес. Презентація зрозуміла та чітка. 4) Завдання виконано на відмінному рівні. Описано всі аспекти підходів із глибоким аналізом, надано якісні приклади та результативно презентовано матеріал.	0-1 бал 2-3 бали 4 бали 5 балів	РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань. РН 2. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності. РН 3. Розв'язувати типові задачі в професійній діяльності РН 11. Аргументувати шляхи подолання проблем та обирати методи їх розв'язання. РН 12. Знаходити рішення для покращення соціального добробуту та соціальної безпеки громадян.

Розділ 3. Практичне є 6. «Прихований навчальний план».	Практичне завдання Групова робота з елементами аналізу та дискусії	Групова робота. Завдання для студентів: Поділ на 3 групи, кожна група отримує одне з наступних напрямів: 1 Дискусія: Успішні дівчата і феномен "угасання талановитості". 2) Дискусія. Профілактика булінгу в освіті через призму гендерних стереотипів 3) Перспективи створення єдиного навчального плану для хлопців і дівчат з предмету «Захист України»	Оцінюється, наскільки глибоко і точно група розкрила тему свого напрямку 1). Проблема аналізу розкрита поверхнево або з помилками, не наведені основні ідеї напрямку, мало зв'язку з поняттям «прихований навчальний план»	1 бал	РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.
			2). Проблема розкрита в основному правильно, але не всі ключові ідеї або аспекти проблеми висвітлені, деякі аспекти недооцінені або неповно представлені.	2 бали	РН 3. Розв'язувати типові задачі в професійній діяльності. РН 11.
			3). Проблема розкрита повно, вказано основні ідеї напрямку, висвітлено зв'язок цієї проблеми з завданнями Стратегії гендерної рівності в освіті.	3 бали	Аргументувати шляхи подолання проблем та обирати методи їх розв'язання.
			4) Проблема розкрита всебічно та глибоко, надано аналіз основних теоретичних концепцій, які теоретично пояснюють цю проблему, та завданнями соціального педагога у гендерному вихованні.	4 бали	
Розділ 3	Теоретичне завдання	Перевірка засвоєння знань. Тест у СЕЗН Moodle: Гендерний підхід, статево-рольовий підхід, ефект Матильди, страх успіху, прихований навчальний план, булінг.	Відповідь на тестові питання в системі Moodle (6 питань по 0,5 бали). Кількість балів підраховується згідно з відсотковим коефіцієнтом із розрахунку 100% правильних відповідей – 3 бали	3 бали	РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань. РН 2. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.
Розділ 4. Практичне заняття Інтерактивні вправи і техніки гендерного заходу	Практичне завдання «Герб як інструмент самопізнання та аналізу власних цінностей»	Індивідуальна робота. Завдання для студентів створити свій власний герб. Для цього треба виконати наведені нижче завдання. Пам'ятати, що в цьому випадку художня досконалість герба – не головне. 1. Зобразити дві речі, які ви робите добре. 2. Зобразити свій найбільший успіх у житті. 3. Зобразити місце, яке є «ідеальним домом» (місцем відпочинку і	1) Герб виконано дуже поверхнево, з малою кількістю важливих або значущих елементів. Пояснення недостатньо глибоке, не видно чіткої особистої рефлексії.	1 бал	РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.
			2) Герб містить деякі значущі елементи, але зображення та пояснення є частково загальними або неповними. Пояснення часто не дають глибокого розуміння	2 бали	РН 3. Розв'язувати типові задачі в професійній діяльності.
			3) Герб добре представлений з деякими конкретними та значущими елементами. Пояснення надаються для більшості зображень, але не всі	3 бали	РН 5. Застосовувати етичні

		спокую) для вашої душі. 4. Зобразити трьох людей, які найбільше вплинули на вас у житті. 5. Написати три слова, які б ви хотіли почути про себе. 6. Зобразити, як би ви провели рік, якби дізналися, що він останній у вашому житті.	частини мають достатню глибину або ясність. 4) Герб виконаний повноцінно з чіткими та значущими елементами, які повноцінно відображають особисті цінності та досвід. Пояснення є глибокими, рефлексивними та добре аргументованими, що дозволяє зрозуміти важливість кожного елемента герба.	4 бал и	принцип і стандарти соціальної роботи у професійній діяльності РН 11. Аргументувати шляхи подолання проблем та обирати методи їх розв'язання. РН 12. Знаходити рішення для покращення соціального добробуту та соціальної безпеки громадян. РН 16.
Розділ 4. Практичне заняття	Практичне завдання Розробка флаєра до акції «16 днів проти насильства»	Підготувати флаєр до акції «16 днів проти насильства», яка проходить щорічно з 25 листопада по 10 грудня.	1) Флаєр містить лише загальні фрази без конкретної інформації або факти не стосуються теми. Не передає емоційної складової, не заохочує до дії. Текст неструктурований, важко зрозуміти основну ідею. Використано шаблонні фрази та елементи без особливого творчого підходу.	1 бал	РН 12. Знаходити рішення для покращення соціального добробуту та соціальної безпеки громадян. РН 16. Організовувати профілактичні і просвітницькі заходи.
			2) Флаєр містить деяку корисну інформацію, але є недосконалістю в структурі, є спроби викликати інтерес, частини виглядають банально.	2 бал и	
			3) Є конкретні дані про насильство. Зображення і текст створюють певний емоційний ефект, спонукають до осмислення теми.	3-4 бал и	
			4) Чітка, конкретна і лаконічна інформація. Емоційний заклик до дії. Зображення підсилюють меседж. Унікальний підхід до теми	5 бал ив	
Розділ 4	Теоретичне завдання -	Перевірка засвоєння знань. Тест у СЕЗН Moodle: Нульова толерантність до насильства, фізичне насильство, гендернозумовлене насильство, сексизм, соціальний досвід дитини, упередження, дискусія, фемінітиви.	Відповідь на тестові питання в системі Moodle (6 питань по 0,5 бали). Кількість балів підраховується згідно з відсотковим коефіцієнтом із розрахунку 100% правильних відповідей – 3 бали	3 бал и	РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.
Агестаційний проміжний контроль (Р.3-4)	Теоретичне завдання -	Перевірка теоретичних знань Розділу 3-4 Гендерні стратегії, гендерні знання, гендерні компетентності, гендерний тренінг, гендерна культура, гендерний аналіз, гендерна система, гомофобія, гендерна освіта, гендерне насильство,	Відповідь на тестові питання в системі Moodle (12 питань по 0,5 бали). Кількість балів підраховується згідно з відсотковим коефіцієнтом із розрахунку 100% правильних відповідей – 6 балів	6	РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.

		комунікація, рефлексія.			
Усього за Розділ 3-4 контр. заходів	7			30	
Усього за змістові модулі контр. заходів	15			60	
Індивідуальне завдання	Формою в індивідуального завдання є есе.	Вимоги до есе. 1. Обсяг — 2 сторінки тексту. Структура есе. Есе складається з таких частин — вступ, основна частина, висновок. Вступ — обґрунтування вибору теми есе. Основна частина — теоретичні основи обраної проблеми й виклад основного питання. Висновок — узагальнення й аргументовані висновки до теми тощо.	Максимальна кількість балів за 1 есе – 5, які нараховуються за виконання таких частин роботи: правильне визначення основної проблеми – 1 б.; правильне визначення мети та завдань – 1 б.; логічність, послідовність викладення матеріалу – 0,5 б.; правильне визначення цільової групи та її потреб – 1 б.; доцільність запропонованих заходів – 1 б.; дотримання вимог есе – 0,5 б.	20	РН 3. Розв'язувати типові задачі в професійній діяльності РН 11. Аргументувати шляхи подолання проблем та обирати методи їх розв'язання. РН 12. Знаходити рішення для покращення соціального добробуту та соціальної безпеки громадян. РН 19. Володіти навичками якісного академічного письма та дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5

Залік	Контрольне тестування за вивченням матеріалу курсу (в письмовому або електронному вигляді, залежно від ситуації). <i>Термін виконання: згідно з розкладом залікового тижня.</i>	Питання для підготовки: анрогінність, гендер, гендерний вимір в освіті, гендерна збалансованість, жіночий рух, гендерна роль, гендерна соціалізація, гендерні дослідження, гендерна дискримінація гендерні стереотипи, гендерна педагогіка, гендерна психологія, гендерна теорія, гендерна чутливість, гендерно-правова експертиза, гендерна освіта, гендерна культура, маскуліність, фемінність, толерантність, рефлексія, гендерне насильство, булінг, сексизм, дискусія.	Відповідь на тестові питання в системі Moodle (20 питань по 0,5 бала). Кількість балів підраховується згідно з відсотковим коефіцієнтом із розрахунку 100% правильних відповідей – 10 балів.	10
	Практичне питання(в електронному вигляді,).	Розробка абетки з гендерної педагогіки. Підготувати презентацію . (7-10 слайдів)	1. Структура та логічність	1-3 бали
			2. Зміст та точність інформації	1-3 бали
			3. Креативність та оригінальність подання матеріалу	1-2 бали
			4. Візуальне оформлення (1-2 бали)	1-2 бали
Усього за підсумковий семестровий контроль			20	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен/ диференційован ий залік	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		

FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Заграй Л. Д. Теорії гендеру: Гендерні дослідження у психології: навчальний посібник ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника» ФО-П Петраш К. Т. Івано-Франківськ :, 2019. 264 с.
2. Желіба О. В. Освіта і гендер : навч.-метод. посіб. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 256 с.
3. Кравець В.П. Гендерна педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. педагогічн. закл. освіти. Тернопіль : Джура, 2003. 416 с.
4. Кравець В. П. Історія гендерної педагогіки: навч. посіб. / В.П.Кравець. Тернопіль: Джура, 2005. 440 с.
5. Ткалич М. Г. Гендерна психологія : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2011. 248с.

Додаткова:

1. Голованова Т. П. Педагогіка та психологія гендера : навчально-методичний посібник для студентів освітнього ступеня «бакалавр» напрямку підготовки «Соціальна педагогіка» денної та заочної форм навчання. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 110 с.
2. Дороніна Т. О. Теоретико-методологічні засади гендерної освіти та виховання учнівської молоді : монографія. Кривий Ріг : Видавничий дім, 2011. 331 с.
3. Кікінежді О. М. Формування гендерної культури молоді: проблеми та перспективи. *Шлях освіти*. 2004. № 1. С.27-29.
4. Кімелл М. Гендероване суспільство / пер. з англ. Сусанна Альошкіна; наук. ред. Світлана Оксамитна. Київ : Сфера, 2003. 490 с.
5. Кравець В. П., Говорун Т. В., Кікінежді О. М. Гендерна соціалізація молодших школярів : навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 192 с.

6. Маєрчик М. Гендерована біологія: наукові факти і політичні інтерпретації (Розділ 4) // Гендер для медій: підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей / за ред. М. Маєрчик, О. Плахотнік, Г. Ярманової. Київ : Критика, 2013. С. 61-75.

7. «Ми різні – ми рівні». Основи культури гендерної рівності : навчальний посібник для учнів 9-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів / за ред. О. Семиколенової. Київ : «К.І.С.», 2007. 176 с.

8. Основи теорії гендеру: юридичні, політологічні, філософські, педагогічні, лінгвістичні та культурологічні засади: монографія / кол. авт.; ред. Л. Р. Наливайко, І. О. Грицай. К.: «Хай-Тек Прес», 2018. 348 с.

9. Плахотнік О. Гендерована освіта: як навчальні заклади перетворюють дітей у дівчат і хлопців (Розділ 8) // Гендер для медій: підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей / за ред. М. Маєрчик, О. Плахотнік, Г. Ярманової. Київ : Критика, 2013. С. 135-150.

Інформаційні ресурси

1. Основи гендерної педагогіки. НМКД СЕЗН ЗНУ (презентаційний курс лекцій, методичні рекомендації до семінарських занять та самостійного вивчення дисципліни, тестові завдання для поточної атестації та підсумкового контролю знань). URL:

<https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/modedit.php?update=24379&return=0&sr=0>

2. Гендерна компетентність вчительства URL: <https://spilnoteka.org/wpcontent/uploads/2024/04/genderna-kompetentnist-vchytelstva.pdf>

3. Жінки та чоловіки: гендер для всіх. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:IRF+101+2015_T22.

4. Educational Era. Студія онлайн-освіти. «Недискримінаційний підхід в навчанні». URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEraStudena+Inc+1/about>

5. Методичні рекомендації «Особливості гендерного виховання дітей дошкільного віку». URL: <https://naurok.com.ua/metodichni-rekomendaciosoblivosti-gendernogo-vihovannya-ditey-doshkilnogo-viku-95231.html>

6. Інформаційно-методичні ресурси з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. URL: [Забезпечення рівності прав та можливостей жінок і чоловіків | Міністерство освіти і науки України](#)

7. Ключко О.В. Гендерна психологія і педагогіка URL: https://stud.com.ua/167815/pedagogika/genderna_psihologiya_ta_pedagogika

8. Методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти щодо проведення Всеукраїнського уроку «Жіночий рух – рух до рівності», присвяченому відзначенню 140- річчя українського жіночого руху. URL: <https://www.genderculturecentre.org/wp-content/uploads/2024/09/Metodichni-rekomendacii-dlya-zakladiv-zagalnoi-serednoi.pdf>

